

Predmet C-85/21**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 98. stavka 1.
Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

11. veljače 2021.

Sud koji je uputio zahtjev:

Landesverwaltungsgericht Steiermark (Austrija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

3. veljače 2021.

Tužitelj:

WY

Tuženo tijelo:

Steiermärkische Landesregierung

Predmet glavnog postupka

Odricanje od turskog državljanstva u svrhu stjecanja austrijskog državljanstva -
Ponovno stjecanje turskog državljanstva - Oduzimanje austrijskog državljanstva i
gubitak građanstva Unije - Posljedice - Proporcionalnost

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Tumačenje prava Unije, članak 267. UFEU-a

Prethodno pitanje

Treba li članak 21. UFEU-a tumačiti na način da ga se u slučaju gubitka državljanstva *ex lege* predviđenog nacionalnim pravom i posljedičnog gubitka građanstva Unije mora uzeti u obzir pri ispitivanju proporcionalnosti u pojedinačnom slučaju na temelju načela presude Suda Europske unije u predmetu Tjebbes i dr., te može predstavljati prepreku gubitku državljanstva ako je državljanin izjavom o ponovnom prijemu u svoje prijašnje državljanstvo isto

ponovno stekao, a rizik od gubitka građanstva Unije ima ozbiljne posljedice za njegov obiteljski i profesionalni život?

Navedene odredbe prava Unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije (u daljnjem tekstu: UFEU), osobito njegovi članci 20. i 21.

Povelja Europske unije o temeljnim pravima, osobito članak 7.

Navedene nacionalne odredbe

Bundesgesetz über die österreichische Staatsbürgerschaft (Savezni zakon o austrijskom državljanstvu, StbG), čl. 27. i 57.

Gewerbeordnung 1994 (Zakonik o obrtničkim, trgovačkim i industrijskim djelatnostima, GewO), članak 14.

Sažeti prikaz činjenica i postupka

- 1 Osoba WY je 1992. godine stekla austrijsko državljanstvo. Nakon toga je dostavila ispravu o otpustu iz turskog državljanstva kojom se potvrđuje da isto više ne posjeduje.
- 2 Tužiteljevo ime 2017. godine našlo se na turskom „popisu birača”, zbog čega je tuženo tijelo pokrenulo postupak kako bi razjasnilo pitanje državljanstva osobe WY.
- 3 U okviru tog postupka, tuženo tijelo zaključilo je da je navedeni popis vjerojatno popis turskog tijela za organizaciju izbora. Nakon toga, tužitelj je prvi put pozvan 27. lipnja 2017. da podnese izvadak iz turske matične knjige koji sadržava podatke o državljanstvu. Isto tako, tursko veleposlanstvo u Beču pozvano je da navede je li tužitelj ponovno stekao tursko državljanstvo. Na taj dopis nije odgovoreno.
- 4 Tužitelj je tvrdio da se osobama koje su otpuštene iz državljanstva nije izdavao izvadak iz matične knjige. Nakon daljnjih poziva tuženog tijela i produljenja rokova za tužitelja, dostavljen je izvadak iz turske matične knjige za tužiteljevu kći, koji također sadržava utvrđenja koja se odnose na tužitelja. Iz tog dokumenta proizlazi da je tužiteljeva kći izgubila tursko državljanstvo jer su njezina majka odnosno otac postali austrijski državljani. Ponovni primitak u tursko državljanstvo upisan je za 1994. godinu.
- 5 Tužitelj nikad nije zatražio zadržavanje austrijskog državljanstva. U okviru postupka pred tuženim tijelom, podnio je zahtjev na temelju članka 57. StbG-a (stjecanje državljanstva na temelju uživanja statusa), ali taj zahtjev nije prihvaćen.

- 6 Presudom od 7. svibnja 2019. sud koji je uputio zahtjev utvrdio je da je tužitelj 3. veljače 1994. ponovno stekao tursko državljanstvo i time izgubio austrijsko državljanstvo, na temelju članka 27. stavka 1. StbG-a, te je odbio zahtjev na temelju članka 57. StbG-a.
- 7 Verwaltungsgerichtshof (Vrhovni upravni sud), pred kojim se zatim vodio postupak, smatrao je da, zbog toga što je utvrđeno da su ispunjeni uvjeti za gubitak austrijskog državljanstva i s tim povezani gubitak građanstva Unije, nacionalno tijelo i, prema potrebi nacionalni sud, u skladu sa sudskom praksom Suda od 12. ožujka 2019. u predmetu C-221/17, Tjebbes i dr., treba izvršiti ispitivanje proporcionalnosti. To je potrebno s obzirom na pravo Unije. Prema mišljenju Verwaltungsgerichtshofa (Visoki upravni sud), u okviru tog ispitivanja proporcionalnosti s obzirom na kriterije Suda u predmetu Tjebbes i dr., u svakom slučaju valja provesti sveobuhvatnu ocjenu vodeći računa o okolnostima konkretnog slučaja. U tom pogledu, relevantna je činjenica da tužitelj nije zatražio zadržavanje austrijskog državljanstva. Međutim, potrebno je u cijelosti razmotriti postoje li u ovom slučaju okolnosti na temelju kojih bi oduzimanje austrijskog državljanstva bilo neproporcionalno.
- 8 Tužiteljjev zastupnik navodi da bi gubitak građanstva Unije imao ozbiljne posljedice na tužiteljjev obiteljski i profesionalni život te bi osobito ograničio njegov poslovni život.

Sažeto obrazloženje zahtjeva za prethodnu odluku

- 9 U svojoj presudi u predmetu Rottmann Sud je uspostavio načelo prema kojem odluka o opozivu naturalizacije državljanina države članice podliježe sudskom nadzoru s obzirom na pravo Unije (presuda od 2. ožujka 2010., C-135/08, ECLI:EU:C:2010:104). Istaknuo je da treba provjeriti je li odluka o opozivu naturalizacije u skladu s načelom proporcionalnosti u pogledu posljedica koje ima na položaj dotične osobe sa stajališta prava Unije, pri čemu treba uzeti u obzir moguće posljedice koje ta odluka ima za dotičnu osobu te, ako je relevantno, za članove njezine obitelji u pogledu gubitka prava koja uživaju svi građani Unije (presuda Suda od 2. ožujka 2010., C-135/08, ECLI:EU:C:2010:104, t. 55. i dalje).
- 10 U skladu s presudom Suda Tjebbes i dr., C-221/17, ECLI:EU:C:2010:104, slučaj državljanina Unije koji zbog gubitka državljanstva izgube i građanstvo Unije, po svojoj naravi i svojim posljedicama spada u područje prava Unije. To znači da se države članice moraju pridržavati prava Unije kada je riječ o državljanstvu.
- 11 Što se tiče kriterija za ispitivanje proporcionalnosti koje će provoditi nacionalni sudovi, Sud Europske unije presudio je u predmetu Tjebbes: „Takvo razmatranje nalaže ocjenu pojedinačnog položaja dotične osobe kao i položaja njezine obitelji kako bi se utvrdilo ima li gubitak državljanstva dotične države članice, kada uključuje gubitak statusa građanina Unije, posljedice koje u odnosu na cilj koji želi ostvariti nacionalni zakonodavac neproporcionalno utječu na normalno

odvijanje obiteljskog i profesionalnog života sa stajališta prava Unije.” (presuda Suda od 12. ožujka 2019., C-221/17, ECLI:EU:C:2019:189, t. 44.).

- 12 U presudi Tjebbes Sud je smatrao da nije potrebno odgovoriti na prethodno pitanje koje se odnosi na primjenu članka 21. UFEU-a, s obzirom na to da tužitelji nisu iskoristili svoje pravo na slobodno kretanje. Međutim, to je ključno u ovom slučaju. Tužitelj u Austriji djeluje kao samostalni poduzetnik za što ima dozvolu. Gubitkom austrijskog državljanstva tužitelj također gubi tu dozvolu. Tužitelj bi se tada trebao kvalificirati kao „strana fizička osoba” u smislu članka 14. GewO-a. Budući da je tuženo tijelo tužitelju odobrilo samo dozvolu za boravak za „člana obitelji” prema članku 47. Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetz (Zakona o nastanu i boravku), iz toga proizlazi primjena članka 14. stavka 3. GewO-a.
- 13 Na temelju članka 14. stavka 3. GewO-a, članovi obitelji državljana države članice Europske unije ili države stranke Sporazuma o EGP-u koji imaju pravo na prebivalište ili pravo na stalni boravak u državi članici Europske unije ili u državi stranci Sporazuma o EGP-u mogu obavljati, bez obzira na svoje državljanstvo, gospodarske djelatnosti kao da su njezini državljani. Međutim, tužitelj bi morao postići da se članak 14. stavak 3. GewO-a zbog sprječavanja diskriminacije domaćih državljana, koja se temelji na povredi načela jednakog postupanja, odnosi i na članove obitelji Austrijanaca, u skladu s tumačenjem koje je usklađeno s Ustavom. Ipak, tužitelj bi usprkos tome izgubio svoj status građanina Unije i stoga više ne bi mogao ostvarivati svoja prava na slobodno kretanje prema članku 21. UFEU-a.
- 14 Sud koji je uputio zahtjev u prijetnji gubitka statusa građanina Unije a samim time i gubitka mogućnosti zakonitog izvršavanja prava na slobodu kretanja u skladu s člankom 21. UFEU-a, vidi problem u kontekstu ocjene proporcionalnosti koju je potrebno provesti u konkretnom slučaju. U tim je okolnostima postupak prekinut te je prethodno pitanje upućeno Sudu.